

Nytt från Pargas hembygdsförening

Lena Långbacka

tfn/puh: 040-556 9908
l.langbacka@parnet.fi

Museerna är öppna Museot ovat avoimia

Hembygdsmuseet
Kotiseutumuseo:
3.6.-31.8. ti-sö/su 11-16

Industrimuseet
Teollisuusmuseo:
3.7.-10.8. to-sö/su 11-16

Öppna stugor på Gamla
Malmen
*Vanhan Malmin avoimet
tuvat*
5.8. kl.17-20

Arr: Skärgårdsguiderna
Järj: Saaristo-oppaat
www.saaristoguide.fi

Öppet hus, museibacken
*Avoimet ovet
museomäellä*
31.8. kl(o) 13-15

Ordförandes hälsning - Puheenjohtajan tervehdys

Det senaste året har mycket kretsat kring renoveringen av museibackens huvudbyggnad, Ordenshemmet. Vi har nu kommit ungefär halvvägs och är stolta och glada över att kunna presentera en uppfräschad, mera ändamålsenlig och tillgänglig entré samt uppfixade toaletter och arbetsutrymmen. Nästa höst fortsätter vi med köket och småningom ska också stora salen få en uppdatering.

Museet är öppet som vanligt med flera evenemang under sommarsäsongen. Också arbetet i trädgården fortsätter och stickgruppen är aktiv med olika projekt. Forskningsarbetet om husen pågår och vi har börjat planera inför föreningens 100-årsjubileum 2028.

Allt vi gör är möjligt tack vare alla medlemmar, talkojobbare och andra frivilliga samt samarbetspartner och bidragsgivare. Ett stort tack till er alla och hoppas vi ses på museibacken!

Kulunut vuosi on keskittynyt suurelta osin museon päärakennuksen, Ordenshemmetin, kunnostamiseen. Olemme nyt noin puolivälissä, ja voimme ylpeinä ja tyytyväisinä esitellä uudistetun, asianmukaisemman ja esteettömämmän sisäänkäynnin sekä kunnostetut wc- ja työtilat. Ensi syksynä jatkamme keittiön kanssa, ja lopulta myös pääsali uudistetaan.

Museo on avoinna tavalliseen tapaan, ja kesäkauden aikana järjestetään useita tapahtumia. Myös puutarhatyöt jatkuvat, ja neulontaryhmä on aktiivinen erilaisten hankkeiden parissa. Taloja koskeva tutkimustyö jatkuu, ja olemme aloittaneet yhdistyksen satavuotisjuhla-vuoden 2028 suunnittelun.

Kaikki tekemämme on mahdollista kaikkien jäsentemme, vapaaehtoisten, yhteistyökumppaneidemme ja lahjoittajien ansiosta. Suuri kiitos teille kaikille ja toivottavasti nähdään museomäellä!

Lena Långbacka

Sommarens utställningar i Ordenshemmet: 4.6. – 31.7. Miniaturvärldar/*Pienoismaailmat*
Kesän näyttelyt Ordenshemmet-talossa: 6.8. – 31.8. Byggnadsvård/*Rakennusperinne*

.....

Övrigt program/*Muuta ohjelmaa*

Söndag/Sununtai 15.6. kl. 16

Sommarkonsert/*Kesäkonsertti* - Frida Andersson & Therese Karlsson. Vid regn flyttas konserten till PIUG. *Sateen sattuessa konsertti siirtyy PUNTiin.*

Onsdag/Keskiviikko 18.6. kl. 17-19

Trädgårdsdag/*Puutarhapäivä*. Blomsterkransar, bastukvistar, fröförsäljning. *Kukkaseppeleet, saunavihdat, siementen myyntiä.*

Onsdag/Keskiviikko 25.6. kl. 13-15

Barnens museidag. Gammaldags hantverk och sysslor. *Lasten museopäivä. Vanhanajan käsitöitä ja askartelua.*

www.pargashembygdsmuseum.fi

Lördag/Lauantai 28.6.

Familjekonsert Peter & vargen kl. 11 svenska. *Perhekonsertti Pekka & susi klo 12 suomeksi.* Arr./järj: Midsommarmusik och/ja Pargas stad/*Paraisten kaupunki.*

Tisdag/Tiistai 5.8. kl. 17-20

Museistugorna på Gamla Malmen är öppna. *Vanhan Malmin avoimet tuvat.*

Söndag/Sunnuntai 31.8. kl. 13-15

Egentliga Finlands museidag. Öppet hus på museibacken. *Varsinais-Suomen museopäivät. Avoimet ovet museomäellä.*

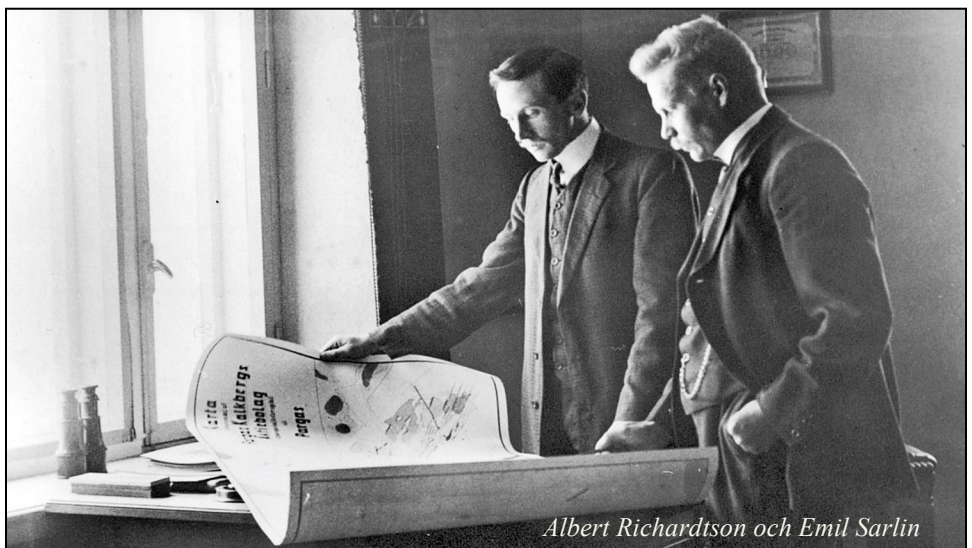
www.facebook.com/Pargasmuseum

www.instagram.com/pargas_hembygdsmuseum

Pargas Kalkbergs och Pargas egen arkitekt

Albert Richard Lindström föddes den 5.2.1882 i Stockholm. Sina första år bodde han hos fosterföräldrar och flyttade som barn till Åbo där han växte upp hos sin faster. Albert blev student från Klassiska lyceet i Åbo år 1902 varefter han studerade till arkitekt vid Polytekniska institutet i Helsingfors. År 1907 dimitterades han som diplomarkitekt. Han hade föregående år fått finländskt medborgarskap och bytt sitt efternamn till Richardtson för att hedra sin bortgångne far Richard.

Efter examen praktiserade Richardtson vid arkitekt Gustav Nyströms byrå i Helsingfors men efter tre år grundade han eget arkitektkontor i Åbo. Han tjänstgjorde även som lärare i frihandsteckning och perspektivlära vid Åbo industriskola och Konstföreningens riterskola och gjorde flera studieresor till Sverige, Danmark och Tysk-

Albert Richardtson och Emil Sarlin

land. Han var intresserad av botanik, idrott, skyddskårs-verksamhet och deltog i frihetskriget.

I hemstaden Åbo tog han aktivt del i det offentliga livet genom engagemang i stadsplanering, kommunpolitik, församlings- och föreningsverksamhet.

Cementfabriken, Richardtsons första verk för Pargas Kalkbergs aktiebolag, blev unik och ståtlig tack vare smakfull planering. Här använde han en för den lantliga miljön lämplig tegelarkitektur i rött och vitt.

Vackert grupperade byggnader, 75 meter höga skorstenar gjutna i järn-betong, kajanläggningar, kranar och transportbanor gjorde cementfabriken till en lyckad syntes av teknisk ändamålsenlighet och konstnärlig stilkänsla.

Albert Richardtson kom att planera det mesta som bolaget byggde mellan åren 1913 och 1947 under en tid av intensiv bolags- och samhällsutveckling. Hans penna lämnade många värdefulla spår efter sig i Pargas: Skräbböle skola, Föreningshuset, Furuvik, huvudkontoret, personalmatsal (senare yrkesskola), Manegen, tjänstemannavillor i Malmnäs, arbetarbostäder, hus för rekreation på Pensar etc.

Bostadsområden, byggnader och fast inredning planerades delvis i samarbete med bolagets vd, bergs-

Föreningshuset i Pargas

rådet **Emil Sarlin**. Även i Villmanstrand, Raumo och Åbo finns ännu idag flera fina exempel på hans arkitektur.

Albert Richardtson dog år 1947. Han var gift med arkitekt Elsa f.

Hindström och hade två barn, Holger och Lillevi, som följde i faderns/föräldrarnas fotspår, sonen som ingenjör och dottern som arkitekt i Örebro Sverige.

Magnus Sundman

Föreningens styrelse - Yhdistyksen hallitus 2025

Lena Långbacka (ordf./pj), **Magnus Sundman** (vo/vpj), **Malena Lassus** (sekr./siht.), **Marita Eriksson** (kassör/rahastonhoitaja), **Christel Söderholm** (kommunikatör/teidottaja) samt/ja **Dorrit Juslin**, **Marcus Lepola**, **Tarja Suomi** och **Dara Vorselman** (medlemmar/jäsenet).

Har du bekräftat din e-postadress i Desky?

Sedan några år tillbaka använder vi tjänsten Desky för medlemsregistret och skickar medlemsbrev och fakturerar medlemsavgiften per e-post via systemet. Om du vill hålla dig uppdaterad är det viktigt att du skickar din adress till pargashembygd@gmail.com (om du inte redan gjort det) och även bekräftar den i systemet Desky.

Du kommer väl ihåg att betala medlemsavgiften?

Medlemsavgiften faktureras i maj. Om vi har din aktuella e-postadress i systemet har du fått fakturan den vägen, om inte får du den som bilaga till denna tidning. Årsavgiften är 15 €/år. Vill du bli ständig medlem betalar du en engångsavgift på 130 €.

Oletko vahvistanut sähköpostiosoitteesi Deskyssä?

Olemme käyttäneet Desky-jäsenrekisteriä muutman vuoden ja lähetämme jäsenkirjeet ja laskutamme jäsenmaksut sähköpostitse järjestelmän kautta. Jos haluat pysyä ajan tasalla, on tärkeää, että lähetät osoitteesi osoitteeseen pargashembygd@gmail.com (jos et ole vielä tehnyt niin) ja vahvistat sen myös Desky-järjestelmässä.

Muistathan maksaa jäsenmaksun?

Jäsenmaksu laskutetaan toukokuussa. Jos meillä on sähköpostiosoitteesi järjestelmässä, olet saanut laskun sitä kautta, jos et, saat sen tämän lehden liitteenä. Jäsenmaksu on 15 €/vuosi. Pysyväisjäsen maksaa kertamaksun 130 €.

Föreningens medlemsutfärd 4.9.2025

Torsdagen den 4 september ordnar föreningen en heldagsutfärd i närregionen. Utfärden blir en "hemlig resa" med besök till historiskt värdefulla platser, museer, kyrkor och natursköna landskap.

Start från Pargas ca kl. 8 och retur 17-tiden. Priset är 70 euro för medlemmar och 80 euro för icke-medlemmar.

Priset inkluderar buss, guidningar vid resemålen, inträden, lunch och kaffe samt reseledaren **Magnus Sundmans** berättelser i bussen.

Anmälningar till magsun64@gmail.com eller 040-7584737, senast söndag 24.8. Utfärden förverkligas med minst 20 deltagare. Välkomna med!

Att bygga en gårdsgård

En gårdsgård är ett traditionellt staket som ursprungligen användes som inhägnader för djur. Först stängdes djuren ut från gården och odlingarna till betet i skogen. Sedan bestämdes det att djuren skulle stängas in i stället.

På museibacken finns en liten

Bindsle på gårdsgård

gårdsgård vid Malmnäs-stugan. Den var i dåligt skick och för att reparera den och samtidigt upprätthålla och föra kunskaperna om hantverket vidare beslöt vi att hålla en kurs i att bygga gårdsgårdar med **Titti Edfelt** som lärare. Deltagarna fick lära sig om både materialet, terminologin och om själva processen.

Det bästa virket för gårdsgårdar är senvuxna granar, dvs. granar som vuxit långsamt och har täta årsringar och mycket kåda. Därmed är de mera motståndskraftiga mot bland annat röta. Slanorna används både för stödportarna (de stående stöden) och för trodorna (det liggande virket). Dessutom behövs grankvistar som används till bindslen (som man binder ihop delarna med).

Stödportarna ska barkas, vässas och kolas (brännas av). De slås ner i marken två och två. Trodorna barkas också och om de är grova så kan de klyvas. Bindslena ångas

med en basare (en sorts "ångmaskin") för att de ska mjukna. När de är tillräckligt mjuka tvinnas de och så binder man ihop delarna till en praktisk och vacker gårdsgård.

Välkommen till museibacken för att se resultatet och låt dig inspireras!

Lena Långbacka och Titti Edfelt

Nyhet i museibutiken! *Uutuus museokaupassa!*

Materialpaket med olika mönster för t.ex. reparationslappar.

Eri aiheiden materiaalipaketteja.

